

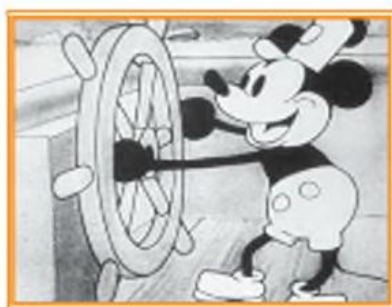
МУЗИКА В МУЛЬТИПЛІКАЦІЇ

Сучасний кінематограф не можна уявити без музики.

Мультиплікація (анімація) — вид кіномистецтва, твір якого виготовляється шляхом знімання послідовних фаз руху намальованих або об'ємних об'єктів.

Мільйони дітей і дорослих усього світу захоплюються мультфільмами Волта Діснея. А розпочався шалений успіх видатної кінокомпанії у далеких 30-х рр. минулого століття з кумедного персонажа — мишенятка Міккі Мауса. Уперше він з'явився в мультфільмі «Пароплавчик Віллі» (1928 р.) Нині Міккі Маус — найупізнаваніший герой мультфільмів, улюбленець кількох поколінь маленьких глядачів, а також логотип самої кіностудії «Волт Дісней Компані».

Кадр з мультфільму
«Паравозик Віллі»

Волт Дісней зі своїми персонажами

Упродовж майже столітньої історії студія Дісней створила багато мультфільмів із чудовою музикою: «Білосніжка і Семеро гномів», «Піноккіо», «Попелюшка», «Спляча красуня» тощо.

Музичний мультфільм «Фантазія» (1940 р.) децю вирізняється з-поміж інших кінострічок цієї компанії. Він складається з семи епізодів, музичним фоном в яких звучать твори Йоганна Себастьяна Баха, Петра Чайковського, Модеста Мусоргського, Франца Шуберта, Поля Дюка. Кожна частина фільму має самостійний сюжет, а сполучними ланками між епізодами слугують

невеликі кіновставки за участю Філадельфійського оркестру. «Фантазію» вважають справжнім експериментом Волта Діснея, адже під час студійного запису в ній було вперше використано стереофонічний звук (fantasound).

У 1999 р. кіностудія «Волт Дісней» випустила мультфільм «Фантазія-2000», у якому було застосовано сучасні комп'ютерні технології. Один із сюжетів побудований за баладою Гете «Учень чарівника».

Фрагменти мультфільму «Фантазія» (1940 р. і 1999 р.)

Я у світі музики: сприймаю, розумію

Поль Дюк, **Симфонічне скерцо «Учень чарівника»** (за баладою Гете) з мультфільму «Фантазія».

Передайте власні враження від музики. Як поєднані музичні та візуальні образи? Визначте, які інтонації переважають у творі — пісенні, танцювальні чи маршові.

Пригадайте музику балету «Весна священна» Ігоря Стравинського, яку слухали у першому семестрі. Мультиплікатори «Фантазії» запропонували своє бачення музики І. Стравинського — картини зародження життя на Землі, від амеби до першого земноводного, панування і загибель динозаврів. порівняйте свої враження від прослуханої музики з інтерпретацією художників-аніматорів.

Ігор Стравинський, «Весна священна» з мультфільма «Фантазія 2000».

МУЗИЧНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Захопившись ідеєю змішати класичну музику з анімацією, композитор Леопольд Стоковський вирішив утілити в життя сміливий задум — створити серію анімованих інтерпретацій музичних тем. Допоміг йому в цьому музичний критик Дімс Тейлор, який також зіграв роль церемоніймейстера на початку фільму і між його частинами. Робоча назва анімаційного проекту — «Мультфільм-концерт», однак Стоковський називав його «фантазією», яка невдовзі й стала офіційною назвою.

Я у світі музики: досліджую, дію

- 1. За бажанням.** Перегляньте фрагмент з м/ф «Фантазія»: Токата і фуга ре мінор Й.-С. Баха. Порівняйте з іншими інтерпретаціями цього твору, які ви слухали на уроках.
- 2.** Уявіть себе мультиплікаторами. Підберіть візуальний ряд до одного з класичних творів, який найбільше запам'ятався.

Бібліотека:

- Саймон М. Як створити власний мультфільм. Анімація двомірних персонажів. — 2006. — 336 с.

Фільмотека:

- М/ф «Фантазія» (кінокомпанія «Волт Дісней», 1940 р.)
- М/ф «Фантазія-2000» (кінокомпанія «Волт Дісней», 1999 р.)

Медіотека

- Поль Дюк, Симфонічне скерцо «Учень чарівника» (за баладою Гете) з мультфільму «Фантазія».

Українська анімація відома далеко за межами нашої країни. Вітчизняні митці створили чимало мультфільмів як для дорослих, так і для юних глядачів. Поряд із режисерами й художниками-мультиплікаторами значна заслуга в успіхах української мультиплікації належить композиторам, які створюють цікаву музику до фільмів.

Найвідомішими в українському кінематографі стали дев'ять короткометражних мультфільмів про пригоди козаків. Автор сценарію і режисер легендарного козацького серіалу — Володимир Дахно. Герої цих мультфільмів — козаки Грай, Око і Тур. Це своєрідні національні символи, оскільки в їхніх образах відображаються найкращі риси українського народу: сміливість і допитливість, кмітливість і готовність допомогти ближньому, доброта і щирість.

МУЗИЧНИЙ КАЛЕЙДОСКОП

Перший мультфільм циклу «Як козаки...» українські глядачі побачили в далекому 1967 р., останній вийшов у 1995 р. В одному з інтерв'ю Володимир Дахно згадував цікаві історії про створення фільмів: «Я не дуже довго мудрував з козаками. Взяв та й намалював трьох запорожців на кшталт трьох мушкетерів. Один вийшов кругленький і низенький, другий — худий і високий, третій — здоровий та рум'яний молодець. Потім мені казали, що я дуже точно передав в цих персонажах український характер».

Нудл (заставка-логотип) пошуковика «Гугл» («Google»), присвячений ювілею мультфільма

Імена козаків у мультфільмах не звучать, адже згідно зі сценарієм у проектах відсутні діалоги (за винятком вступного або заключного тексту від автора). Проте і без слів все стає зрозумілим, бо всі сцени й дії легко сриймаються. За сюжетом мультфільмів персонажі потрапляють в усілякі пригоди, зустрічаються з людьми різних країн і епох: мушкетерами, античними богами й олімпійцями та навіть з прибульцями. Демонструвати чудеса козацьких подорожей і перемог допомагає музика.

Оскільки персонажі мультфільмів не мають реплік, великого значення набуває музичний супровід. Музику для різних епізодів написали відомі українські композитори: Мирослав Скорик, Борис Буевський, Володимир Губа, Ігор Поклад. Митці намагалися підкреслити характерні рухи персонажів шляхом зміни ритму, темпу й гучності музики.

Поміркуй, які музичні інструменти можуть «озвучити» удар булави, стрибок з висоти на землю. А які зобразити замріяність закоханого козака чи тужливі думки героя за рідною землею?

У всіх фільмах можна почути інтонації українських народних пісень, танців, маршів. Мирослав Скорик використовує також вокаліз (спів на «ту-ду-ду...»), а Ігор Поклад в останній фільм включає народну пісню.

Цікавим продовженням історії про анімаційних козаків можна вважати комп'ютерну гру-квест «Як козаки Моню Лізу шукали».

Квест (з англ. «quest» — пошуки) — пригодницька гра, один з основних жанрів комп'ютерних ігор, що вимагають від гравця розумових рішень для просування по сюжету.

Я у світі музики: сприймаю, розумію

Фрагменти мультфільмів про козаків (на вибір вчителя).

Схарактеризуйте музику. Поміркуйте, як вона відповідає подіям, що відбуваються.

Герої мультфільму
«Пригоди капітана
Врунгеля»

Серед зразків української анімації для дітей надзвичайної популярності у 1970-1980-х рр. здобули багатосерійні фільми «Пригоди капітана Врунгеля» та «Лікар Айболить» режисера Давида Черкаського. Музику до цих мультиплікаційних історій написав Георгій Фіртіч.

Мультфільм «Пригоди капітана Врунгеля» про кругосвітні подорожі досвідченого моряка Врунгеля, який зголошується взяти участь у міжнародній вітрильній регаті (змаганнях на яхтах). Однак на борт його судна потрапляє викрадена з музею статуя Венери, на яку полюють агент Ікс-ікс-нуль-нуль-ікс і безжалісні гангстери. Неймовірні пригоди героїв супроводжуються музикою, піснями, з-поміж яких найвідомішою є комічно-пародійна пісенька «Ми — бандито, гангстерито...» на вірші Є. Чеповецького.

Сім серій мультфільму про доброго д\ лікаря Айболита, який лікує звірів у себе вдома і рятує їх від страшного розбійника

Фрагменти з мультфільму «Лікар Айболить»

Бармалея, створено за мотивами казок Корнія Чуковського. Цікавий музичний фрагмент фільму — опера «Муха-Цокотуха» у виконанні «всесвітньо відомої трупи» солістів-вокалістів у супроводі грамофона під керуванням маестро Бармаліні.

Класикою української кіноматографії сьогодні вважається двосерійний пригодницький анімаційно-ігровий фільм «Острів скарбів», режисером якого став успішний уже на той час Д. Черкаський. «Острів скарбів» створено за мотивами однойменного роману Р.-Л. Стівенсона, у якому йдеться про пошуки скарбів легендарного пірата Флінта. Особливістю мультфільму є те, що в ньому вдалась жартів і кумедних ситуацій, багато з яких є нічим іншим, як пародією на американські мультфільми та вестерни. Мультиплікаційний розвиток сюжету переривається музичними номерами — *кліпами*, знятими за участі акторів, які «ілюструють» події.

Пізніше сюжет мультфільму ліг в основу сценарію мюзиклу, музику до якого написав композитор Володимир Бистряков. У музично-пластичних номерах використано і пісні з анімаційної кінострічки, і нові композиції.

Герої мультфільму «Острів скарбів»

Фрагменти українських мультфільмів «Пригоди капітана Врунгеля», «Лікар Айболить», «Острів скарбів» (на вибір вчителя).

|| Яка музика привернула вашу увагу? Яка пісня вам найбільше сподобалася? Чому? Поділіться враженнями з однокласниками.

Я у світі музики: співаю, відчуваю

ГЕЙ, ВИ, КОЗАЧЕНЬКИ

Музика Г. Татарченка

Слова В. Крищенко

Є і нам про що зга-да-ти... піс-не, ду-шу воз-ве-лич

Ой бу-ла в нас не-нь-ка ма-ти За-по-різь-ка слав-на Січ.

Гей, ви, ко-за-чень-ки, — ві-тер в чис-тім по-лі,

На-у-чіть на-щад-ків так лю-би-ти во-лю Гей, ви, ко-за

чень-ки, — спо-мин з м'я-ти-ру-ти,

На-у-чіть ми-ну-лу сла-ву по-вер-ну-ти.

1. Є і нам про що згадати...

Пісне, душу возвелич.

Ой була в нас ненька мати —

Запорізька славна Січ.

Круточола наша доля,

Не вода в ній — кров тече.

Козаку найперше — воля,

Козаку найперше — честь.

Приспів:

Гей, ви, козаченьки, — вітер в чистім полі,
 Научіть нащадків так любити волю.
 Гей, ви, козаченьки, — спомин з м'яти-рути,
 Научіть минулу славу повернути. *(Двічі)*

2. А прийшла лиха година —	Обросила землю рана
Впав козак наш у траві,	Із козацького чола,
Щоб іскрилась Україна	Щоб неправда помирала,
На гетьманській булаві.	Щоби правдонька жила.

Приспів.**Я у світі музики: досліджую, дію**

1. Поясніть поняття «мультиплікації», або «анімації».
2. Розкажіть про значення музики в мультфільмах на прикладах.
3. **Музичний проєкт** (групова робота). Перегляньте мультфільми, про які йдеться у темі підручника, та інші українські анімаційні стрічки та запропонуйте ідеї комп'ютерних ігор за їхніми сюжетами. Продумайте й обговоріть варіанти відповідної музики для супроводу гри. Для ознайомлення відвідайте веб-сайт гри «Острів Скарбів» .

Бібліотека:

- Бондаренко Є. А. Подорож у світ кіно. — М., 2003.
- Белза І. О. Про музикантів ХХ століття. — М., 1979.

Фільмотека:

- М/ф «Про козаків» (реж. В. Дахно, 1967–1989)
- М/ф «Пригоди капітана Врунгеля» (реж. Д. Черкаський, 1976–1979)
- М/ф «Лікар Айболить» (реж. Д. Черкаський, 1985)
- М/ф «Острів скарбів» (реж. Д. Черкаський, 1988).

Медіатека

- Мирослав Скорик, музика з м/ф «Як козаки куліш варили»
- Борис Бувєвський, музика з м/ф «Як козаки у футбол грали», «Як козаки олімпійцями стали»
- Володимир Губа, музика з м/ф «Як козаки сіль купували», «Як козаки інопланетян зустрічали»,
- Ігор Поклад, музика з м/ф «Як козаки мушкетерам допомагали», «Як козаки на весіллі гуляли «Як козаки в хокей грали», «Як козаки наречених рятували»

Перейдіть за посиланням і перегляньте перші мультфільми Волта Діснея

<https://www.youtube.com/watch?v=Am4aRsKNVka>

Перейдіть за посиланням і перегляньте трейлер до мультфільму «Фантазія 2000» 1999 р.

<https://www.youtube.com/watch?v=yB6TljXclJM>

Перейдіть за посиланням і перегляньте мультфільм «Як козаки олімпійцями стали»

<https://www.youtube.com/watch?v=XatB-lU3nec>

Більше українських мультфільмів можна переглянути за посиланнями:

<https://www.youtube.com/watch?v=YjuLKembhd8>

<https://www.youtube.com/watch?v=taXjaCq4nxQ>

<https://www.youtube.com/watch?v=uj0jqFp7gH8>

<https://www.youtube.com/watch?v=DektEASHrlo>

На аркуші А 4 зобразіть персонажа мультиплікаційного фільму , який вам сподобався.